

**Ештеңесімен
ерекшеленбейтін жануар**

- ▶ 14 миллиард жыл бұрын материя, энергия, уақыт және кеңістік пайда болды
- ▶ 4 миллиард жыл бұрын жерде организмдер пайда болды
- ▶ 70 мың жыл бұрын *Homo sapiens* пайда болды

Адамзат тарихын өзгерткен 3 ірі революция:

- Когнитивті 70 мың жыл бұрын
- Аграрлы 12 мың жыл бұрын
- Ғылыми 500 жыл бұрын

Адамдар Homo тұқымына жататын жануар

Australopithecus «оңтүстік маймыл»

- Шығыс Африка
- 2,5 миллион жыл бұрын

Homo neanderthalensis **«Неандер жазығы адамы»**

- **Еуропа және Батыс Азия**
- **30 мың жыл бұрын
ЖОЙЫЛДЫ**

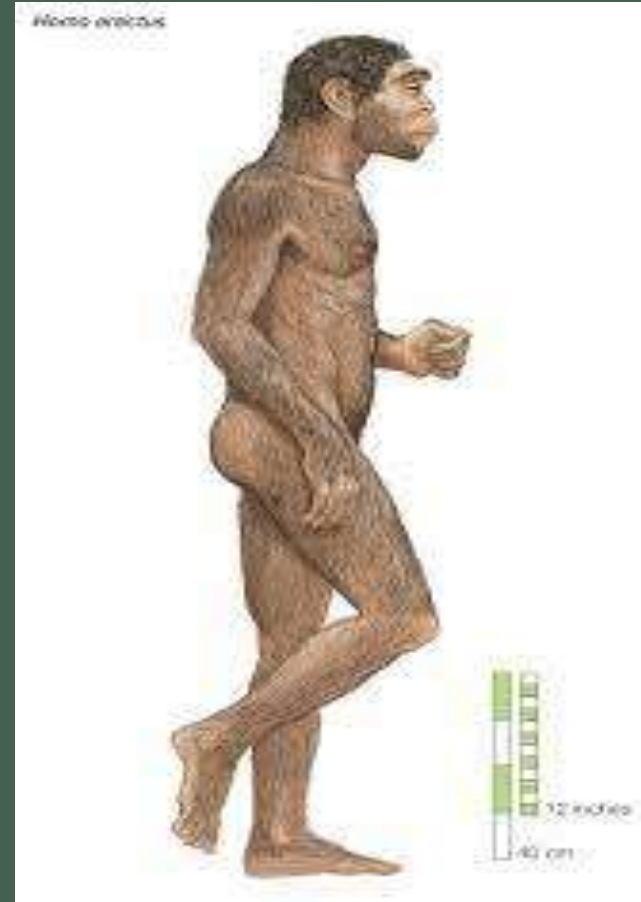
Номо soloensis «Соло жазығы адамы»

- ▶ Ява аралы
- ▶ 50 мың жыл бұрын

Номо erectus «тік жүретін адам»

- Азия
- 1,5 миллион жыл өмір сүрген

Номо denisova «денистік адам»

- 2010шы жылы Сібірдегі Денис үңгірінен табылған
- 10 мың жыл бұрын жойылды

Homo rudolfensis «Рудольф өзені адамы»

Номо ергастер «жұмыс жасайтын адам»

- Африка
- 1,8 миллион жыл бұрын

Homo sapiens

Біздің дәуірімізге дейін 7-ші мыңжылдықта
бірнеше адам түрі бір уақытта өмір сүрген

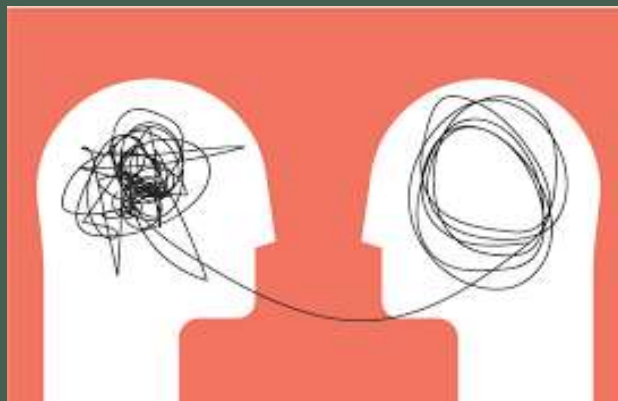

Номо саріенс өзінің басқа түрлерін
жойып жіберген жалғыз жануар

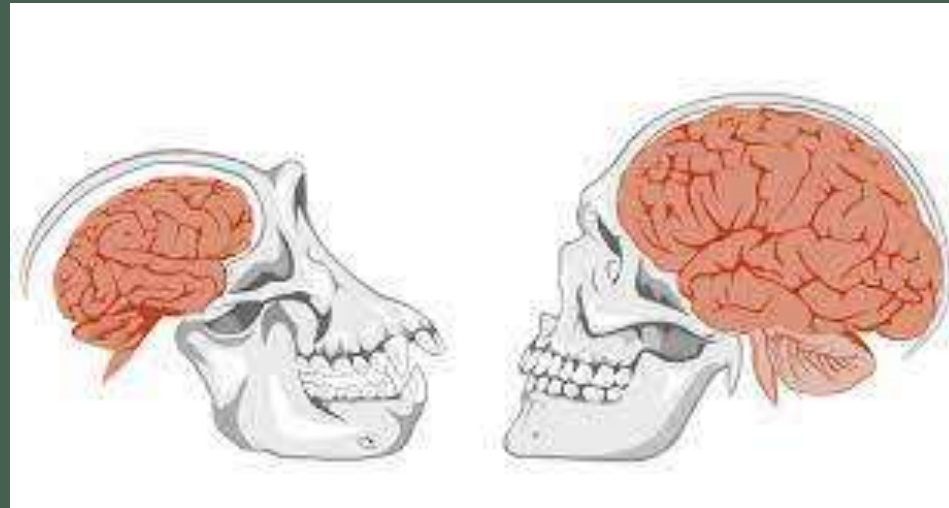
Ното sapiens-тің басқа түрлерден ерекшелігі

- Коммуникация жақсы дамыған
- Тілдің болуы

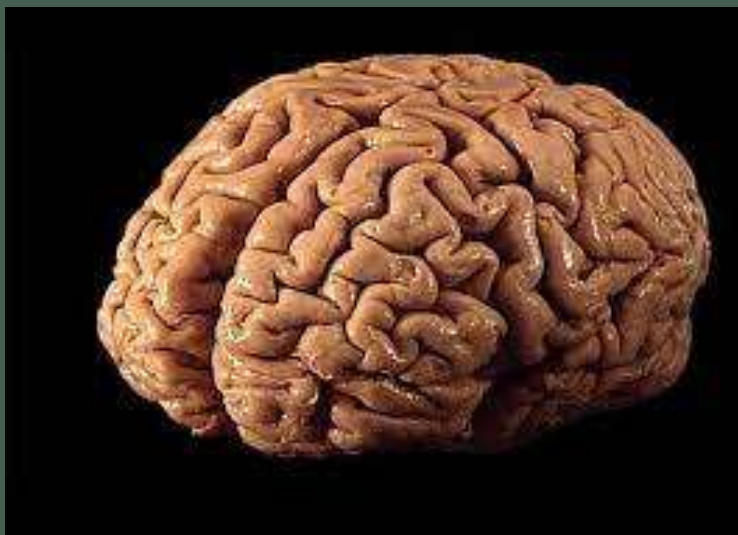
Адамдар басқаларман салыстырғанда өз денесінен салыстырмалы түрде өте үлкен миға ие

- 60 кг-дық жануар 200 куб. см. миға ие
- 60 кг-дық адам 1200-1400 куб. см. миға ие

Ежелгі адамдар миды дамытып, өсіру үшін жоғарғы баға төледі:

- 1) Тамақ табуға көп уақыт жұмсады
- 2) Бұлшық еттері әлсіз дамыды

300 мың жыл бұрын алғаш рет отты қолданды

- Жылу
- Жарық
- Қорғаныш
- Тамақ пісіру

